REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Aan de colleges en raden in de
regio Rijk van Nijmegen

Datum
27 november 2020

Contactpersoon
J. Hol

Onderwerp
Oprichten stichting voor een detacheringsfaciliteit

Direct telefoonnummer
024 3293198

Geachte leden van colleges en raden,

Met deze brief informeren wij u over ons voornemen om een detacheringsfaciliteit in te richten, in de vorm van een stichting onder de modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR). Op deze manier kunnen we werkzoekenden in onze regio – met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt – duurzamer plaatsen bij ondernemers. Wij vragen u uw wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting van een stichting aan ons kenbaar te maken. Aan het einde van deze brief is het besluitvormingsproces met planning toegelicht. Op 14 december 2020 lichten we deze brief toe in de regionale raadsbijeenkomst, die wordt georganiseerd in relatie tot de kaderbrieven 2022 van de gemeenschappelijke regelingen in de regio Rijk van Nijmegen.

Actuele informatie over komst cao PW
Een heel recente ontwikkeling is dat er naar verwachting per 1 januari 2021 een Basis cao voor de Participatiewet komt. De sociale partners (FNV, CNV, VNG en Cedris) hebben gezamenlijk een raamwerk van de cao neergezet. De cao moet de betrokken medewerkers uit de doelgroep Participatiewet fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden bieden en hen stimuleren om een goede werkplek bij reguliere werkgevers te vinden.

Het is de vraag of met de komst van de cao PW de keuze voor het oprichten van een aparte stichting nog relevant is. We hebben namelijk gekozen voor het oprichten van een rechtspersoon omdat we dan de cao voor Uitzendkrachten van toepassing kunnen laten zijn en dus aparte arbeidsvoorwaarden kunnen hanteren (los van de arbeidsvoorwaarden in de MGR). Met de komst van de nieuwe cao komt dit voordeel te vervallen, omdat dan op deze groep medewerkers de cao PW van toepassing is. Mogelijk zijn er ook geen of weinig andere voordelen meer van het oprichten van een stichting, en kunnen deze mensen op basis van de cao PW in dienst komen bij de MGR.

We volgen de ontwikkelingen en werken de consequenties uit. Tot die tijd volgen we een '2-sporenbeleid' waarvan ons voornemen om een stichting op te richten er één is. Mogelijk zijn er ook gevolgen voor het besluitvormingsproces. Als er nieuws te melden is, informeren we u hierover.

Aanleiding
Sinds 2016 voert WerkBedrijf namens u (delen van) de participatiewet, (delen van) de Wet Maatschappelijke ondersteuning en de (voormalige) sociale werkvoorziening uit. Werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt kunnen vanaf eind 2015 niet meer instromen in de sociale werkvoorziening. Met kwetsbaar bedoelen we mensen, die veel ondersteuning nodig hebben om een plek op de arbeidsmarkt te vinden en te houden. Vaak hebben zij een lagere arbeidsproductiviteit (loonwaarde) dan een gemiddelde werknemer.

Kenmerk van de sociale werkvoorziening was dat mensen een arbeidscontract kregen met de werkvoorzieningsorganisatie, tot hun pensioengerechtigde leeftijd. De werkvoorzieningsorganisatie detacheerde deze mensen – veelal in groepsverband – bij ondernemers en ontving een inleentarief voor de gewerkte uren. In plaats van de sociale werkvoorziening zijn andere voorzieningen gekomen, zoals arbeidsmatige dagbesteding (met behoud van uitkering), nieuw beschut en werken met een baanindicatie. Binnen deze laatste twee voorzieningen wordt gewerkt met een (tijdelijk) arbeidscontract bij een ondernemer of een detacheringsbureau.

De afgelopen jaren hebben we bij de uitvoering van ervaren dat we de werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt (hierna spreken we over kandidaten) niet gemakkelijk bij de ondernemer geplaatst krijgen, laat staan duurzaam. De faciliteiten die we een ondernemer kunnen bieden, om een langdurig dienstverband met onze kandidaat aan te gaan (loonkostensubsidie en no-riskpolis) blijken vaak onvoldoende om hen over de streep te trekken. Al bij de start van WerkBedrijf hebben we gesproken over de mogelijkheid van een detacheringsfaciliteit om ons doel te realiseren. De mogelijkheid om een publieke faciliteit in te richten hebben we recent nog in onze aanbiedingsbrief bij de Tussenrapportage 2020 MGR benoemd.

Eind vorig jaar heeft het Centraal Planbureau de participatiewet geëvalueerd. Uit deze evaluatie bleek ook dat de faciliteiten binnen de wet de ondernemer en kandidaten onvoldoende ondersteunen, richting een duurzame plek op de arbeidsmarkt.

Dit heeft tot gevolg dat onze kandidaten na verloop van tijd hun baan verliezen en terugvallen in de uitkering. Een grote impact voor de kandidaat, namelijk een grote onzekerheid of de nieuwe weg weer leidt tot een volgend dienstverband bij een nieuwe ondernemer. Het leidt ook tot krimpende werkgelegenheid in bepaalde sectoren in onze regio. Ondernemers hebben de afgelopen jaren werk naar andere regio's of landen gebracht. Want geschikt werk en daaraan gerelateerd behoefte aan personeel is er vaak wel in onze regio. Veel ondernemers willen deze personeelsvraag ook vaak invullen door te werken met onze kandidaten. Het dragen van de volledige verantwoordelijkheid, verbonden aan het werkgeverschap is echter soms te risicovol. Zeker als het gaat om plaatsingen van groepen kandidaten. Ondernemers willen dan graag ontzorgd worden. Het gaat hier dan om ondersteuning bij de (intensieve) begeleiding van de kandidaat bij werk en privé-problematiek, de begeleiding bij ziekte en het wegnemen van administratieve lasten, verbonden aan werkgeverschap. In de huidige praktijk worden dan uitzendbureaus of private detacheerders ingezet met hieraan verbonden hoge kosten, gebrek aan transparantie in tarieven en te weinig ontzorging.

Al vóór de coronacrisis gaven ondernemers aan behoefte te hebben aan een laagdrempelige detacheringsfaciliteit die transparant werkt, hen ontzorgt en risico's vermindert. Nu met de coronacrisis is deze roep nog sterker geworden. Ondernemers zijn nog minder bereid risico's te nemen en dienstverbanden aan te bieden. Aan de andere kant zijn de kansen en omstandigheden voor onze kandidaten door de crisis verder verslechterd. Zij moeten nu concurreren met de werkfitte groep die zijn baan kwijtraakt vanwege de crisis.

Eigen detacheringsfaciliteit
Een oplossing voor ondernemers én kandidaten is het oprichten van een eigen detacheringsfaciliteit. Op deze manier kunnen we werken, zoals we voorheen ook vanuit de 'oude' structuur van de sociale werkvoorziening werkten. We nemen het werkgeverschap over, we detacheren een kandidaat of een

groep kandidaten en vragen de ondernemer een tarief te betalen voor de arbeidsproductiviteit, die geleverd wordt. We verbeteren daarmee de kansen en het perspectief voor onze kandidaten. We behouden daarmee ook een bepaald type werkgelegenheid in onze regio beschikbaar voor onze kandidaten.

De detacheringsfaciliteit kan in de vorm van een stichting, onder de MGR. Leden van het dagelijks bestuur en de directie van WerkBedrijf vormen het stichtingsbestuur. De stichting werkt transparant en werkt onder toezicht van de MGR. Alle vergaderstukken van de stichting worden ook behandeld in het bestuur van de MGR en zijn daardoor ook openbaar voor college en raadsleden.

We vinden een paar uitgangspunten zeer belangrijk bij de uitwerking van deze publieke detacheringsfaciliteit:

- Kandidaten – werkzaam in de detacheringsfaciliteit – krijgen goede arbeidsvoorwaarden. Landelijk wordt er op dit moment gewerkt aan een CAO-Participatiewet. Wij hopen dat we met deze CAO kunnen gaan werken, op korte termijn. In de tussentijd kan aangesloten worden bij de CAO-uitzendbureaus.
- Ondernemers hebben en houden hun *eigen verantwoordelijkheid* om een bijdrage te leveren aan de inclusieve arbeidsmarkt. De detacheringsfaciliteit is een instrument om voor ondernemers de drempel te verlagen om kandidaten werk te bieden en de ondernemers te ontzorgen. Dat ontslaat hen echter niet van de plicht, een goed functionerende kandidaat ook een regulier arbeidscontract aan te bieden.
- We bieden via de detacheringsfaciliteit uitsluitend *tijdelijke dienstverbanden* aan (maximaal 5,5 jaar). Doorstroom naar reguliere arbeidsovereenkomsten blijft onze wens. Daarbij willen we ook geen langdurige financiële risico's opbouwen, binnen de gemeenschappelijke regeling.
- We plaatsen kandidaten *zo regulier mogelijk*: de volgorde blijft dat we altijd eerst nagaan of een kandidaat rechtstreeks bij een ondernemer in dienst kan. De detacheringsfaciliteit zetten we pas in als dat echt noodzakelijk is om een match met de ondernemer tot stand te brengen.
- De detacheringsfaciliteit is voor *álle ondernemers*, zowel ondernemers die met medewerkers uit de sociale werkvoorziening werken als voor andere, grote en kleine, ondernemers.
- We hanteren de *inlenerstarief.* Voor de kandidaten in de detacheringsfaciliteit is dit vaak het wettelijk minimumloon.

Publieke detachering in relatie tot private detachering.
Van belang is hoe de publieke detacheringsfaciliteit zich verhoudt tot private partijen, zoals uitzendbureaus, payrollbureaus en detacheerders. Duidelijkheid hierover voorkomt dat er sprake is van concurrentieverstoring of ongeoorloofde staatssteun. Dit voorkomen we door nadrukkelijk een andere rol dan commerciële partijen in de markt te vervullen. Juridische grondslagen hiervoor zijn:

- De stichting voert in opdracht van de MGR een voorziening uit. Die wordt opgenomen in de Re-integratieverordening Rijk van Nijmegen. Die voorziening bestaat uit het aanbieden van een dienstverband, nadat een werkplek bij een inlener gevonden is. Deze voorziening is alleen maar bedoeld voor kandidaten, die zonder deze voorziening niet aan betaald werk kunnen komen. Het gaat hier dus om kandidaten die we met ons huidige instrumentarium niet kunnen helpen. En die werkgevers niet in dienst willen nemen ook niet via uitzend- of payrollbureaus. De werkgeversrisico's schatten zij te hoog in of de kosten vinden ze te hoog. Daardoor is voor private partijen deze doelgroep commercieel gezien niet interessant.
- De stichting berekent een reële kostprijs door aan de inlener. Het risico dat de stichting aangesproken gaat worden op concurrentievervalsing of verstoring is dan ook erg klein. Het inleentarief is wel lager dan de tarieven van commerciële partijen. Dit komt doordat de stichting geen winst hoeft te maken. Daarbij komt dat de stichting de ondernemer ontzorgt, ook rond administratieve lasten. Daardoor is het voor ondernemers interessant om met de stichting in zee te gaan. Door deze reële kostprijs kan de stichting kostendekkend opereren en hoeft er geen extra geld, dat als staatssteun zou kunnen worden betiteld, door de MGR bijgelegd te worden.

Besluitvormingsproces en planning
Het oprichten van een rechtspersoon (stichting) onder de MGR is een besluit van het algemeen bestuur van de MGR. Verder staat in de wet op de gemeenschappelijke regelingen dat hierbij met de gemeenteraden de wensen- en bedenkingenprocedure gevolgd moet worden.

Het algemeen bestuur heeft op 26 november besloten over het voornemen een stichting op te richten. We kunnen nu starten met de wensen- en bedenkingenprocedure met de gemeenten ten aanzien van dit besluit. Nadat gemeenten hun wensen en bedenkingen geuit hebben, neemt het algemeen bestuur het definitieve besluit.

Het volgende tijdspad is en wordt gehanteerd:

Datum	Gremium	Type besluit
26 oktober	Bestuurscommissie Werk	Heeft positief geadviseerd aan dagelijks bestuur.
5 november	DB MGR	Heeft principebesluit genomen een stichting op te richten, fungerend als detacheringsfaciliteit.
13 november	DB MGR	Via mail gemeenten geattendeerd over het voornemen.
26 november	AB MGR	Behandeling voorstel van het dagelijks bestuur en versturen raadsinformatiebrief.
14 december	MGR	Informatiebijeenkomst over Kaderbrief 2022 en de raadsinformatiebrief detacheringsfaciliteit.
1 december – 1 maart 2021	Gemeenten	Wensen & bedenkingen procedure.
18 maart 2021	AB MGR	Definitief vaststellen oprichten detacheringsfaciliteit.
1 mei 2021		Start detacheringsfaciliteit

Tot slot
De Kandidatenraad is betrokken bij het voornemen een detacheringsfaciliteit op te richten. Zij zijn positief over het voorstel. Zij zien het als een positieve aanvulling op de mogelijkheden die er nu voor deze doelgroep zijn.

Hoogachtend,
Algemeen bestuur modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen,

De Voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

De Secretaris,

[redacted]

[redacted]